Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Järjestöfoorumi 17.11.2026

Sami Hiltunen, palomestari

Pelastustoimi

- Suomessa pelastustoimen palveluista vastaavat 21 pelastuslaitosta.
- 20 toimii hyvinvointialueilla ja yksi Helsingin kaupungilla.
- Pelastuslaitokset ehkäisevät onnettomuuksia ja ylläpitävät turvallisuutta yhteistyössä muiden viranomaisten, yhteisöjen ja asukkaiden kanssa.

Tavoitteena on, että yksittäiset ihmiset, rakennusten omistajat ja haltijat sekä toiminnanharjoittajat kykenevät ennaltaehkäisemään onnettomuuksia sekä varautuvat rajoittamaan ja torjumaan onnettomuuksista aiheutuvia vahinkoja ja seurauksia

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

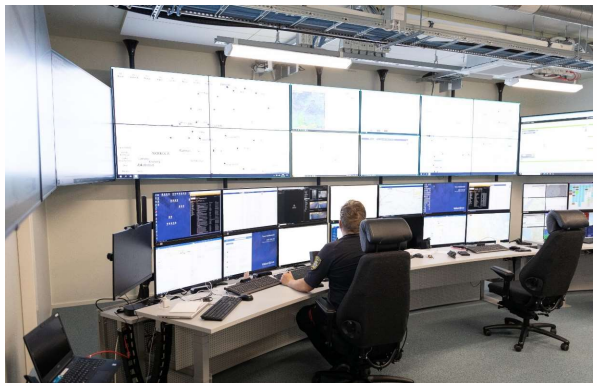
Jokilaaksojen pelastuslaitos ja Oulu-Koillismaan pelastuslaitos yhdistyivät hyvinvointialueuudistuksen myötä Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokseksi 1.1.2023.

Uudella pelastuslaitoksella on noin 400 päätoimista työntekijää ja 46 pelastusasemaa Kuusamosta Kalajoelle ja Iistä Pyhäjärvelle. Pelastusasemista 41:llä toimii myös sopimuspalokunta.

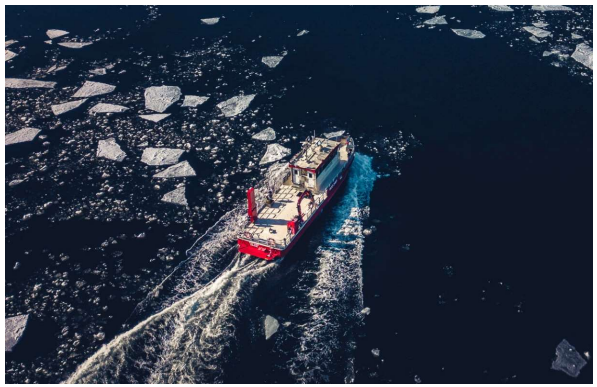

Pohjois-Pohjanmaa on mielenkiintoinen toimintakenttä

- Vilkkaita kaupunkialueita
- Merenrantaa
- Maataloutta
- Tunturimaisemaa
- Isoja tuotantolaitoksia
- Paljon erilaisia erityisriskikohteita

Pelastuslaitoksen tehtävät

- Onnettomuuksien ehkäisy
- Pelastustoiminta
- Väestönsuojelu ja näihin tehtäviin varautuminen
- Huhtikuusta 2025 alkaen koko Pohjois-Suomea palvelevan, ympärivuorokautisesti miehitetyn pelastustoimen johtokeskus

Vuosittain pelastuslaitos

- hoitaa noin 6 000 lakisääteistä palotarkastusta alueen yrityksissä, laitoksissa ja kodeissa
- antaa turvallisuuskoulutusta kaikkiaan noin 50 000 alueen asukkaalle lapsista ikäihmisiin
- antaa rakentamiseen ja kaavoitukseen liittyvää ohjausta sekä neuvontaa yli 1 500 lausunnolla
- tavoittaa onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden kautta vuosittain yli 55 000 asiakasta
- hoitaa vuosittain noin 8 000–9 000 pelastustehtävää, näistä noin 2 000–2 500 ovat ensihoitoa tukevia ensivastetehtäviä

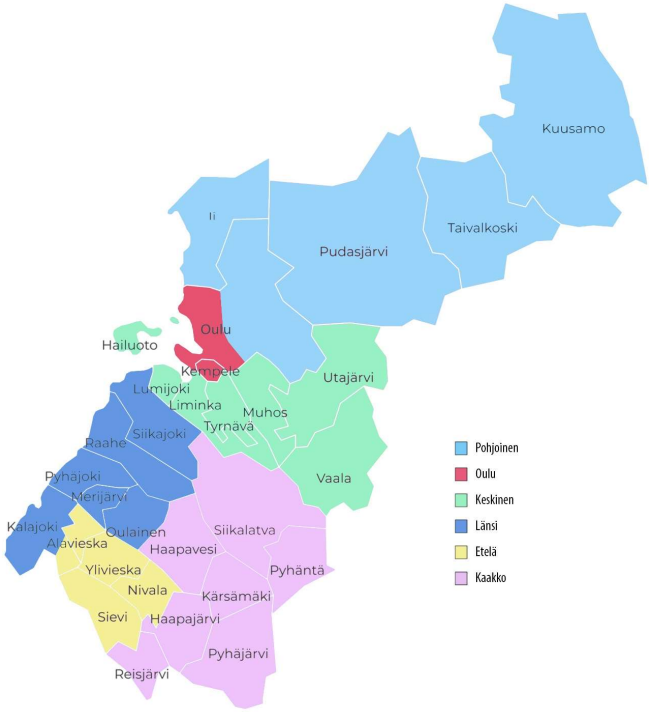

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Pelastustoiminta

Pelastustoiminnalla tarkoitetaan hälytystehtävien hoitamista. Myös paloasemien toimintavalmiuden suunnittelu ja ylläpitäminen sekä pelastustoimintaan kuuluva viranomaisyhteistyö kuuluu tälle palvelualueelle.

Vuosittain Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos hoitaa noin 8 000–9 000 pelastustehtävää, näistä noin 2 000–2 500 on ensihoitoa tukevia ensivastetehtäviä.

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Ruuhkatilanne

Pelastustoimen ruuhkatilanteet ovat tilanteita, joissa pelastuslaitokselle tai hätäkeskukselle tulvii lyhyessä ajassa niin suuri määrä tehtäviä tai hätäpuheluita, että viranomaisten resurssit kuormittuvat äärimmilleen.

Ruuhkatilanteita aiheuttavat tyypillisesti laajat luonnonilmiöt, suuronnettomuudet tai yhteiskunnan häiriötilanteet

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Ruuhkatilanteiden tyypilliset syyt

- **Äärimmäiset sääilmiöt:** Voimakkaat myrskyt, rajuilmat, suuret tulvat tai poikkeukselliset lumipyryt aiheuttavat samanaikaisesti kymmeniä tai satoja tehtäviä (esimerkiksi teille kaatuneita puita, katkenneita sähkölinjoja tai kellareiden pumppauksia).

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Ruuhkatilanteiden hoito

- **Jatkuva ennakoiva tilannekuva:** Pohjois-Suomen pelastustoimen johtokeskus seuraa turvallisuustilanteen kehittymistä ja analysoi eri palveluista tilanteen kehittymistä yhteistyössä ilmatieteen laitoksen kanssa.
- **Ruuhkamallin käyttöönotto:** Pohjois-Suomen pelastustoimen johtokeskus ottaa käyttöön ruuhkamalli. Hätäkeskus hälyttää tehtävät kiireellisyyden mukaan. Ihmishenkiä uhkaavat tilanteet (kuten tulipalot ja vakavat onnettomuudet) hoidetaan normaalista. Omaisuus- ja vahingontorjuntatehtävät (kuten tielle kaatunut puu, joka ei aiheuta välitöntä vaaraa) priorisoidaan pelastusviranomaisen toimesta tarkoituksen mukaiselle toimijalle tai ohjeistetaan hoidettavaksi omatoimisesti.
- **Valmiuden nosto:** Pelastuslaitos nostaa johtamisvalmiutta. Kutsuu töihin lisähenkilöstöä, perustaa pelastustoiminnan johtokeskuksen ja sekä hälyttää sopimushenkilöstöä.

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Toimintaohjeita kansalaisille ruuhkatilanteessa

- **Huomioi, hätänumero ja pelastuslaitosten toiminta ruuhkautuu:** Avun saaminen voi viivästyä todella paljon, koska tehtävät suoritetaan prioriteettijärjestyksessä.
- **Soita hätänumeroon 112 vain tositarkoituksella:** Soita vain silloin, kun kyseessä on henkeä, terveyttä, omaisuutta tai ympäristöä uhkaava hätä tai onnettomuus.
- **Älä sulje hätäpuhelua:** Jos joudut hätänumeron jonoon, älä katkaise puhelua. Jos suljet puhelun ja soitat uudelleen, joudut jonon viimeiseksi.
- **Älä soita kysyäksesi tietoa:** Hätänumeroon ei saa soittaa tiedustellakseen sähkökatkon kestoa, sääolosuhteita tai kysyäkseen neuvoja tontille kaatuneen puun raivaamiseen. Seuraa viranomaistiedotteita radiosta ja internetistä.
- **Käytä 112 Suomi -sovellusta:** Puhelun soittaminen sovelluksen kautta nopeuttaa avunsaantia, sillä se välittää tarkan sijaintisi suoraan hätäkeskukseen. Lisäksi sovellukseen voi tulla viranomaistiedotteita alueellisista häiriöistä

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Sami Hiltunen

palomestari

sami.hiltunen@pelastustoimi.fi

puh. 044-7038806

www.pelatustoimi.fi/pohjois-pohjanmaa

Facebook Instagram Twitter LinkedIn